

سوال :- سچی سرکار داینگابی سیرتی ادب وچ حقان متھو۔

(1) تعارف :-

عبدالکریم نمبر ۱۹۵۴ء لعل لہور وچ جنے
انہاں دے پروفیسر نے رطھے نگے سن نے اوہناں تعلیم
نے تمہیں اول خاص توجہ دتی گھر دے مزہبی ماحول پاروں
جیسی وچ ای لکھنا خوانی دا شوق پیدا ہويا۔ اردو
دے مشہور شاعر احمد شہیرا نے انہاں دے مشورہ استاد
سن۔ انہاں نے اپنے استاد دے آکھن نے اردو وچ
نظماں لکھیاں۔ انہاں نے سچی سرکار وچ داینگابی سیرتی ادب
توں بیان کیتا اے۔ سیرتہ عمری زبان دا لفظ ہے۔
سیرتہ عمری لفظ سیرتہ توں اے جس دا معنی حال ہے تود
نہیں۔ انہاں نے ۱۹۸۹ء وچ وفات پائی۔ سچی سرکار لکھ
کے نمبر پوراں نے شی کریم ۱۵ سال اپنی عقیدت دا اظہار
کیتا اے۔

(2) سچی سرکار دا موضوع :-

سچی سرکار دا موضوع "سیرتہ" اے۔
بقول مصنف :-

جینا ایس کتاب وچ رسول دی سیرت دے اوہ
پہلو پیش کیتے نیں، جہاں وچوں حضورؐ دے اخلاق
ہر، محبت، رستہ ہدایت دے روشنی پینے اے۔ نالے
جہادے تبلیغ دا سبق ملدا اے۔

Relate your headings to the qs statement

(3) سچی سرکار دا ویروا

سچی سرکار 200 صفحاں ۲ مشتمل کتاب اے، جس دے کل 16 باب تے ہر باب دے 134 عنوان ہن۔ باباں دا ویروا حوالہ دین بیان کراں گے۔

Use specific and self explanatory headings

تاپیرا باب :-

پیلے باب وچ عبد الکریم کرم، نوران شرب نے مکہ مکرمہ دا تاریخی کھوکھو کھوکھو، سچی کرم، ادا شجرہ مبارک، مکہ نے ابرہہ دی لشکر کشی، حضرت عبد اللہ ﷺ دے ویروا 2 وفات دے ذکر توں بنیاد بنایا اے۔

دوجا باب :-

دوہے باب وچ آپؐ دی ولادت باسعادت، دائی حلیمہ، دا آپؐ توں گور وچ لینا، والدہ مبارکؐ دی فی آمنہ نے دادا عبدالمطلب دی وفات، چاچا ابو طالب دے گم ہورنش، نکلی شکر شام دل چاہے نال بخاری نسخہ عیدہ دی بیوت دی خوشخبری، بیوت شامل اے۔
آپؐ دی ولادت تے آواز کراں توں لئی :-
”دھن دھن، بی بی آمنہ، جس پاک محمدؐ چلایا۔“

(iii) تیجا باب :-

تیجے باب وچ کرم دے حالات، خانہ کعبہ دی تعمیر، حجر اسود، مقام ابراہیمؑ، حضرت خدیجہ بقیہ نال نکاح

میرا کہ، حضرت علیؑ کی قبر بیت، حضرت زبیرؓ
دارت رفہ توں پیش بیان دا سوال اے؟ حضورؐ ادا
ہونے فرما دے اذکر اللہ اعلم بالصواب۔
دا ذکر کیتا اے۔

(v) جو کھا باب:-

جو کھا باب وچ سزا دی ریاضت، پہلی وحی دا اثر نا،
حضرت خدیجہؓ دا ایمان لیاؤنا، ورفہ بنے نوحی وحی
نبوت دلی گواہی، ادقہ نے امین دا لقب ملنا،
دو وحی وحی نے لوکاں توں ایمان پاروں بنور قبہ دی
مخالفت داسا ہینا کرنا و کفالی دیتا اے۔

(vi) پنجواں باب:-

پنجویں باب وچ صحابہ کرامؓ توں پیش آؤن والیاں
اوکڑاں نے دکھاں دا بیان، حضرت حارثؓ دی شہادت
جادوگر دا خطاب، ابوہبیبؓ دی حکم وچ مخالفت نے
دین اسلام دی رہنمائی دے پھیل دا ذکر ملدا اے۔

(vii) چھیواں باب:-

ہجرت حبشہ، حضرت جعفرؓ دی تور، ابو طالب
کول کافر ان دی شرکایت لے جاؤنا، اکابر ان ولوں
یکتائی چھوڑنے لالچ، حضرت امیرؓ نے حضرت
مگر رفہ دے اسلام لیاؤن دے واقعات شامل ہن۔

۷۷) استخوان باب :-

ستویں باب وچ یا شہانہ دی نظر بندی، حضرت ابو طالب نے حضرت خدیجہؓ دے قبیل پاروں عخان داسال د ا ذکر کیا اے۔ سید عبد الکریم فرموریل گورے شہر :-

عزیزان پیاریاں نے بھدراں دی موت آدی نون پریشان کر دیندی اے۔ ایس واسطے ایس سال نون تاریخ وچ عخان دا اورھا کیا جاندا اے۔ ایہ دوویں آپ دیان تنہا ئیاں دے غم خوار سن نے آپ دا ہر حال وچ دلدادہ فنڈا نڈے سن۔

۷۸) اگھواں باب :-

اگھواں باب وچ حضرت ادا طائف اول سہ سہ دوے قبیلیاں نون اسلام دی دعوت، پیش وچ اسلام دی مقبولیت، حضرت عائشہؓ نے حضرت سودہؓ دے نال آپ دا نکاح تے معراج شریف دا تذکرہ اے۔

۷۹) نواں باب :-

نویں باب وچ مدینے اول ہجرت، غار ثور وچ قیام، سراقہ تے ہریدہ اسلامی دا واقعہ، ام معبد دا حضور اکرمؐ نون نقوش تے عاداتاں بارے فقیرہ گوئی شامل اے۔

۸۰) دسواں باب :-

دسویں باب وچ مدینے دی زندگی، اسلام دی پہلی

مسیحی و قیادی اُجمیر، اخوت نے کھائی چارہ ذلہ حالات
ملک بھش۔

(ix) گیارہواں باب

گیارہویں باب وچ اہم دستاویزاں لکھدے دے ادس
دے حالات لکھدے دے پڑا لکھدے دے پڑا لکھدے دے پڑا
مسیحی انسان دے تعلقات لکھدے دے پڑا لکھدے دے پڑا
دے اور پڑا دے پڑا دے پڑا دے پڑا دے پڑا دے پڑا

(xii) بارہواں باب

ایس وچ شہادتی خلیفہ، مسیت وچ مشورہ کھیٹ
پڑا لکھدے احدی جنگ، جنگی قیدیاں خال سلوک،
حضرت علیؑ، فاطمہؑ، داویا، حضرت رفیقؑ دے وفات
حضرت حمزہؑ دے شہادت، خالون اور ام غارہؑ
دے معرکہ آرائی دے خلیفہ دے قتل دے
واقعہ دے پڑا لکھدے دے پڑا لکھدے دے پڑا

(xiii) تیرہواں باب

چوٹی بھری دایمان، حضرت خبیبؑ دے حضرت
ذیدؑ دے شہادت، عاشقان شہادتاں دایمان
پڑا لکھدے دے پڑا لکھدے دے پڑا لکھدے دے پڑا
مخبرہ دے انصاران دے پڑا لکھدے دے پڑا لکھدے دے پڑا

(xiv) چودھواں باب :-

اس باب وچ حضرت جوہرہؓ نال ویاہ ' افک دا واقعہ ، بیوتہ بارگواہیاں ، خندق دی جنگ ، حبیبہؓ دی صلح ، یاد شایسواں دے نال شہرے ، حضرت خالدؓ دا اسلام قبول کرنا تے ضمیر دی جنگ بارگواہیاں ملیں اے۔

(xv) پنڈرھواں باب :-

سورہ بقرہ وچ باب وچ ہونہ دی جنگ ۸ھ مکہ دی فتح ، حنین دا میدان ، جنگ دی حالت وچ نماز ادا کرنا ، عنایت دامل تے ہوازیں دے قبیلے توں عام معافی دے اعلان بارگواہیاں کئی گئی اے۔

(xvi) سولہواں باب :-

اس باب وچ شوک دی جنگ ۹ھ مسجد قدار دا بیان ، پہلا حج ، حضرت ابو بکر صدیقؓ دا امیر بننا ، آپؐ دی خیالی دا اخیر لاویلا حج و الوداع تے رحمت دیاں مثالیں توں پیش کیتاں۔ آخری باب وچ نیکی داتوں دے سترناویں بیٹھ لکھدے نیں :-

”کلمی والے دیاں اخلاقی تے روحانی قدراں ایڈیاں اجیاں نیں پئی اچھے اجر معجزے دی نظر آؤندے نیں۔ ایہناں دا وجود نور وچ ڈھلپا نظر آؤندالے۔“

(۶) سچی سرکار دا اسلوب تے خصوصیات:-

سچی سرکار عقیدت تے محبت دا اگھم طواں تھوڑا ہے۔
ایس دی وجہ اسلوب ہے۔

(۱) نکلے نکلے عنوان:-

ٹھہر پوراں تے مختلف واقعات نوں بیان کرن لئی مجموعی
عنوانات دا سہارا نیا ہے جیہناں نال گلاں دھگر تھین
ڈسےں وجہ قائم ہو جاندی ہے۔ جیسوں "پیر تارا"
یا "سچ فہمی عنوان قائم کیتے تھین۔" "ٹوڑی غار"
سزا قومی تلاش، "پیر پیر اسلام" تے ام معبرہ وغیرہ۔
بقول ڈاکٹر اسلام رانا:-

"ایس طرح عنوان صرف اوہ مصنف قائم کر سکے تھین
جس نوں اپنے موضوع آئے پورا عبور حاصل ہوئے۔"

(۲) اختصار:-

ایس کتاب وجہ مختصر نویس دی جویراں وکھائے گئے
تھین تے ہر واقع نوں کھوڑے اگھراں وجہ تسلسل تے ربط
نال بیان کیتا گیا ہے۔

(۳) شاعرانہ رنگ تھن گریز:-

ٹھہر پوراں تے شاعر ہون دے باوجود محفیتی تے
خارجی رنگ اختیار کیتا ہے تے شاعرانہ اسلوب تھین
لینا ہے۔

Improve the headings quality and paper presentation part - 2

۱۷) **استدلالیت** :-
اس کتاب وچ کھالی نے نویں چین ایہ پیدائشی
اے کہ حضور دی سیرت پاک لکھو جو کجھ قسم آن مجید زبان
آپنال دے جان وچ بیان کیتے نیں۔ جیہڑے مثال
استدلالیت دارنگ پیدائش کھالے۔ مثال دے طور
مراج شریف دا حوالہ نکو جس وچ کھالی اس
آپنا دا حوالہ دھالے :-
”پاک لے رب جس اپنے بندوں سیر کرائی۔“

۱۸) **کتاب دے ماخذ** :-
کھالی نے اس کتاب نوں کھالی مشہد کتابیاں دے
حوالہ جا سادے نیں۔ مثال وچ کھالی شریف مسلم
شرفیاء قرمدی شریف و کجھ ایہم نیں۔

۱۹) **فصاحت تے بلاغت** :-
اس کتاب وچ فصاحت تے بلاغت ساہ لکھی
کھالی دیندی اے۔ اس پاروں نثر وچ شمع دی کیفیت
پیدا ہو گئی اے۔

۲۰) **مکدی گل** :-
ایہ کتاب کھالی حکیم شرفیاء حضور
عقیدے تے محبت دا اظہار کھالے۔ پنجابی سیرت
ادب وچ اے کتاب واقعات دی صحت تے اس
زبان دی صفائی دی وجہ توں اک اچھی ٹھان کھالی اے۔